

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för regionutvecklingsnämnden år 2020

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat regionutvecklingsnämndens verksamhet under år 2020.

Regionutvecklingsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av nämndens redovisning funnit att den fyller kraven enligt lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för regionutvecklingsnämnden och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 17 mars 2021

Birgitta Eriksson
Ordförande

Krister Stensson
Vice ordförande

Ulla Göthager

Sven Liljegren

Ulf Sjösten

Per Waborg

Bo-Lennart Bäcklund

Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2020-02-26

Årsrapport 2020

Regionutvecklingsnämnden
REV 2020–00061

Innehåll

Sammanfattning	3
Rekommendationer	3
Årets granskning	4
Inledning	4
Nämndens ansvar	5
Resultatet av revisorernas granskning.....	5
Ekonomi	5
Verksamhet	9
Intern styrning och kontroll.....	16
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	18
Räkenskaper	19
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	23
Bedömning	23
Rekommendationer	23
Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier.....	24
Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter	27

Sammanfattning

Årets revision av regionutvecklingsnämnden har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsed för kommunal verksamhet. Nämnden har granskats och bedömts utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och nämndens reglemente. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende regionutvecklingsnämnden. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av regionutvecklingsnämnden bedömer revisionsenheten att verksamheten i allt väsentligt bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll, ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat.

Inom ram för räkenskapsrevisionen har noterats att regionutvecklingsnämnden ej säkerställt att riktlinje för attest och utanordning (beslutad av Regionstyrelsen 2017-11-07) följs i avseende fastställda beloppsgränser i nämndens beslut om attesträtt inom inköpsprocessen.

Bedömningen är även att regionutvecklingsnämnden har omhändertagit samtliga ställda rekommendationer 2018 och 2019 från revisionen, genom att inleda ett arbete för att stärka styrning, uppföljning och kontroll på de aktuella områdena, arbete är fortsatt pågående.

Rekommendationer

I årsrapporten lämnas följande rekommendationer till regionutvecklingsnämnden:

- Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen av inköpsprocessen genom att se över möjligheten att införa beloppsgränser vid beslutsattest.

Årets granskning

Inledning

I den årliga revisionen provas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Revisorernas granskning utgår från att nämnden ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån nämndens ansvar. Nämnden ska också se till att styrning, uppföljning och kontroller genomförs i verksamheten.

Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser lite annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelserns arbete under året. Revisorskollegiet beslutade redan i april att årets revision ska präglas mer av ett stödjande och framåtriktat arbetssätt än av ett strikt granskande arbetssätt. Allt i syfte att inte belasta verksamheterna med för mycket extra arbete då energin behövdes till att hantera en allvarlig kris.

Det uppdrag som regionfullmäktige gav nämnder och styrelser i samband med att budget 2020 fastställdes har fått stå tillbaka för ett helt annat uppdrag, att hantera en pandemi. Revisionens fokus har fått förskjutas från att enbart granska utifrån regionfullmäktiges grunduppdrag till att granska och ansvarspröva utifrån både krishantering och genomförande av grunduppdraget. I revisionens ansvarsprövning finns därmed som grund och utgångspunkt även de förändrade förutsättningarna för att klara grunduppdraget som pandemin inneburit. Revisionen konstaterar att det har varit komplicerat att bedöma enskilda nämnder och styrelserns revisionsansvar för 2020 då pandemin radikalt förändrat förutsättningarna för ledning, styrning och kontroll under året.

Grunden för årets ansvarsprövning har trots allt varit regionfullmäktiges budget. Budgeten antogs långt innan pandemin var ett faktum. För att hantera den uppkomna situationen har därför regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen under året fattat kompletterande beslut i syfte att hantera krisen som påverkat nämnder och styrelserns uppdrag. Även hanteringen av dessa beslut har påverkat revisionens ställningstagande.

Med ovan som utgångspunkt har revisionen för år 2020 formulerat en övergripande revisionsfråga som varit vägledande i revisionens granskningsinsatser för året. Revisionsfrågan lyder: ”Har nämnden/styrelsen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt vis och med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och en tillräcklig intern kontroll ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat.”

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Ansvarig för genomförd granskning är Kristoffer Lundqvist. Därtill har räkenskaperna granskats av revisionsbyrån PwC. Kvalitetsgranskare för rapporten har varit Vilhelm Rundquist.

Ansvarig tjänsteperson Helena Lundberg Nilsson på förvaltning koncernkontoret har beretts tillfälle att faktagranska rapportens innehåll.

Nämndens ansvar

Nämnden granskas och bedöms utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och nämndens reglemente. Nedan redovisas centrala delar i nämndens reglemente, fördjupad information om nämndens revisionsansvar finns i bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier.

Regionutvecklingsnämndens reglemente, antaget av regionfullmäktige 2019-06-10--11, § 138 anger nämndens uppgift i Västra Götalandsregionen. Regionutvecklingsnämnden är Västra Götalandsregionens ledande politiska organ inom regional utveckling. Nämnden är systemägare inom regional utveckling och ska fullgöra de uppgifter som följer av Västra Götalandsregionens ansvar för den regionala utvecklingen samt de mål och den inriktning som regionfullmäktige och regionstyrelsen anger. Nämnden ger uppdrag till Västra Götalandsregionens utförare och andra utförare inom området.

Regionstyrelsen ansvarar för det övergripande samrådet med länets kommuner, regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden och kollektivtrafiknämnden inom området hållbar regionala utveckling. Samrådet sker inom beredningen för hållbar utveckling.

Regionfullmäktige utser styrelser för drift, förvaltning och utveckling av verksamheten inom angivna ansvarsområden. Styrelsernas arbete sker enligt de mål och anvisningar som anges av regionfullmäktige och regionstyrelsen samt utifrån uppdrag som ges av regionutvecklingsnämnden.

Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteperson till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

Resultatet av revisorernas granskning

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt revisionsenhetens bedömning. Inom några områden ges rekommendationer avseende åtgärder som nämnden bör vidta.

Ekonomi

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av nämndens ekonomiska resultat för verksamhetsåret utifrån revisionsenhetens verksamhetsrevision. Inledningsvis beskrivs nämndens måluppfyllelse avseende ekonomi. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Granskningen av regionutvecklingsnämndens system för styrning och uppföljning av ekonomi i detaljbudget utgör en del i revisionsenhetens årliga grundläggande verksamhetsrevision av nämnden. Granskningen har skett genom protokollsgranskning och dokumentgranskning av nämndens beslut under året samt genom dialogmöten mellan revisorskollegiets arbetsgrupp och presidiet för regionutvecklingsnämnden samt revisionsmöte under året mellan yrkesrevisor och regionutvecklingsdirektör och tjänstemän i koncernstab regional utveckling, koncernkontoret.

Revisionsenheten har granskat nämndens system för ekonomistyrning utifrån krav på nämnden i lag och i regionfullmäktiges styrande beslut om nämndens uppgift, mål och uppdrag. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden har säkerställt en ekonomisk synpunkt tillfredsställande styrning genom att bedöma om:

- Nämnden upprättat en detaljbudget som svarar mot reglemente och regionfullmäktiges beslut om budget.
- Nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget¹.
- Nämndens detaljbudget skapar förutsättningar för en ändamålsenlig målstyrning, uppföljning och åiterrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden, samt från nämnden till regionfullmäktige.

Revision av nämndens ekonomistyrning inom ram för räkenskapsrevisionen har utförts av auktoriserad revisor vid PwC och redovisas i rapportens avsnitt Räkenskaper.

Måluppfyllelse

Regionutvecklingsnämnden redovisar en ekonom i balans med ett resultat för verksamhetsåret 2020 på 38,1 miljoner kronor (mnkr). Av dessa utgörs 35 mnkr av öronmärkta medel för infrastruktursatsningar inom ram för regional transportinfrastrukturplan för Västra Götalands 2018–2029 som inte har upparbetats. Regionutvecklingsnämnden avser inte hemställa om att nyttja eget kapital. Regionutvecklingsnämnden har inga investeringar.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av nämndens ekonomistyrning.

Nämndens ekonomistyrning utgår från detaljbudget som beskriver ett urval av regionfullmäktiges mål och fokusområden samt anger ett mål nämnden format för egen del i linje med fullmäktiges mål. Nämndens ekonomistyrning är kopplad till nämndens systemansvar samt i beställaransvar. Nämnden har budgeterat de olika målområdena. Målen har målaktiviteter och målindikatorer. Nämndens mål och ekonomistyrning i detaljbudget operationaliseras i huvudsak genom fleråriga program för hållbar regional utveckling, och av

¹ Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av RS 2019-06-25 (Dnr: RS 2019-02873).

årliga beställaruppdrag till utförarstyrelser inom Västra Götalandsregionen samt av årliga verksamhetsbidrag till externa verksamheter och stöd till utvecklingsprojekt samt företagsstöd. Programmen är budgeterade inom ram för detaljbudget och anger mål och målandikatorer, målgrupper samt inriktning och prioritering för beslut av stöd till regionala tillväxt- och utvecklingsinsatser.

Nämndens beslutar i samband med beredning och beslut om detaljbudget om uppdrag till Västra Götalandsregionens utförarstyrelser och bolag samt om årliga verksamhetsuppdrag till externa verksamheter. Uppdragen och verksamhetsstöd ställs utifrån en årlig dialog med utförare om utförarverksamhetens utfall tidigare år, förutsättningar i nuläget och framåtsyftat om regionala utvecklingsmål på området. Dialogen förs mellan nämndens presidium och utförarstyrelse samt bolagsledning gällande bolag. Dialog förs mellan koncernkontoret, koncernstab regional utveckling och aktörer som är aktuella för verksamhetsstödet.

Nämnden beslutar löpande under året om stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt och stöd till företagande. Nämndens beslut sker utifrån fastställda måldokument och beslutade inriktningar, dvs utifrån nämndens detaljbudget, program för hållbar regional utveckling samt särskilda nämndbeslut, samt gällande företagsstöd i tillägg utifrån statlig styrning.

Nämnden har en löpande systematisk ekonomi- och målstyrning under året för egen del, vilken delvis utgörs av delårs- och årsboksluten inom ram för regionfullmäktiges budgetstyrning. Inom nämndens förvaltningsstöd koncernkontoret, koncernstab regional utveckling finns en fastställd modell för uppföljning, utvärdering och lärande av målarbetet. Programmen för hållbar regional utveckling och uppdragen till utförarstyrelser samt verksamhetsbidrag till externa samt projektstöd och företagsstöd följs upp årligen som en del av nämndens detaljbudgetprocess. Varje projekt följs upp löpande under året samt vid projektavslut. Projekt följs upp ackumulerat för insatsområden som en del av nämndens budgetuppföljning. Ej upparbetade projektmedel återförs till nämnden för nya beslut om insatser. Nämndens företagsstöd följs löpande under året enligt fastställd process och särskilda villkor formulerade av staten. Program, uppdrag, verksamhetsstöd, företagsstöd utvärderas med regelbundenhet, större strategiska projekt utvärderas.

Nämndens ekonomistyrning och målstyrning stöds av systematiska regionala analyser, uppföljningar och utvärderingar av nämndens insatser och inom nämndens ansvarsområden. Nämndens ekonomi- och målstyrning stöds även av systematisk omvärldsbevakning och påverkansarbetet genom nätverk och formella forum på politisk och tjänstemannanivå inom offentlig sektor på lokal, nationell, interregional och EU-nivå samt i nätverk/forum med näringslivet och den ideella sektorn.

Infrastrukturmedel

Den regionala transportinfrastrukturplanen finansieras av staten, där fullmäktige 2020 tillskjutit extra regionala medel till planen på 70 mnkr. Medlen ska förstärka åtgärder i transportinfrastrukturplanen på förutbestämda områden. Nämnden ansvarar för medlen samt för beställning av åtgärder av utföraren Trafikverket. Trafikverket har i årets verksamhet inte kunnat upparbeta medlen enligt plan. Regionutvecklingsnämnden har därför tagit förnyade beslut om medlen för att utveckla infrastrukturen, dels tilldelat 20 mnkr till en ny

överlämningsbangård i Skaraborg Logistic Center, samt dels tilldelat Trafikverket medfinansiering av regionala cykelvägar. Satsningarna är i linje med den inriktning som regionstyrelsen antagit. Kvarstående 35 mnkr av de riktade medlen kan inte uppärbetas och återförs till moderförvaltningen.

Nämnden har under 2020 inlett ett arbete för att stärka den systematiska uppföljningen av transportinfrastrukturplanen och de beställningar av åtgärder som lagts på utföraren Trafikverket.

Covid-19-pandemin

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 och effekterna på samhället har slagit hårt mot det regionala näringslivet, arbetsmarknaden och kultur- och föreningsliv. Nämnden har under pandemin säkerställt en aktiv budgetstyrning, uppföljning och analys inom sitt verksamhetsansvar. Nämnden har en systematisk omvärldsbevakning och dialog med nämndens intressenter regionalt. Nämnden har under året fört en löpande dialog med stat om pandemins inverkan på den regionala utvecklingen och vilka behov av insatser som föreligger för att mildra pandemins effekter.

Nämnden har beslutat om insatser för att mildra pandemins effekter, med grund i nämndens ordinarie målstyrning för en regional utveckling exempelvis inom redan beslutade uppdrag, verksamhetsstöd och projekt. Nämnden har bland annat beslutat om insatser för att påskynda digitaliseringen i omställningen av industri, utveckling- och omställning av kompetens för att stärka matchningen mellan kompetensutbudet och arbetsmarknadens efterfrågan, kris-rådgivning till företag. Beslut har fattats om förändrad styrning av projektverksamheten, vilket innebär en möjlighet till avsteg från villkor i redan beslutade projekt för de projekt som drabbas av pandemin. Beslutet har omprövats under året i förhållande till pandemins utveckling men kvarstår fortsatt även in på verksamhetsår 2021.

Regionutvecklingsnämnden har säkerställt att beslut som är att hänföra helt eller delvis till Covid-19 är spårbara och möjliga att analysera ekonomiskt visavi nämndens mål. Bedömning av effekterna av dessa insatser kan ske när uppföljning skett, fler insatser är fortsatt pågående. Nämndens insatser har skett mot bakgrund av erfarenheter i tidigare kriser tex SAAB-krisen och finanskrisen 2008–2010, samt utifrån regionala nulägesanalyser samt med grund i dialog med regionala intressenter och stat.

Nämnden har gjort en förnyad riskanalys med kontroll för risk av oegentligheter i stöd. Förvaltningen har utbildats i hur oegentligheter kan förebyggas inom stödverksamheten.

Bedömning

Bedömningen är att regionutvecklingsnämnden har säkerställt en ekonomisk tillfredsställande styrning med god ekonomisk hushållning och en tillräcklig intern kontroll ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat. Nämnden har en ekonomistyrning som svarar mot reglemente och regionfullmäktiges beslut om budget. Nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget. Nämndens ekonomistyrning skapar förutsättningar för en ändamålsenlig målstyrning,

uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden, samt från nämnden till regionfullmäktige. Nämnden har en ekonomi i balans.

Rekommendationer

Inga rekommendationer ges.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av regionutvecklingsnämndens verksamhetsmässiga resultat för verksamhetsåret samt av nämndens målstyrning.

Granskningen av regionutvecklingsnämndens måluppfyllelse och målstyrning utgör en del i revisionsenhetens årliga grundläggande verksamhetsrevision av nämnden. Granskningen har skett genom protokollsgranskning och dokumentgranskning av nämndens beslut under året samt genom dialogmöten mellan revisorskollegiets arbetsgrupp och presidiet för regionutvecklingsnämnden samt revisionsmöte under året mellan yrkesrevisor och regionutvecklingsdirektör och tjänstemän i koncernstab regional utveckling, koncernkontoret.

Måluppfyllelse

Revisionsenheten har granskat nämndens måluppfyllelse utifrån krav på nämnden i lag och i regionfullmäktiges styrande beslut om nämndens uppgift, mål och uppdrag. Syfte med granskningen av nämndens måluppfyllelse är att bedöma om resultat av verksamhet överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges krav på nämnden i beslut om mål och uppdrag i budget. ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 inneburit.

Regionutvecklingsnämnden anger följande bedömning av måluppfyllelsen för 2020.

Prioriterade mål för 2020–2022

- Fler i arbete genom bättre matchning
- Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik
- Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka
- Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri
- Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska

Nämndens egna mål Fler nya och fler växande företag

- Företag som tar del av utvecklingsinsatser som regionutvecklingsnämnden finansierar, ska ha en högre tillväxttakt än en kontrollgrupp med liknande företag
- Antal sysselsatta i företag som är i eller har lämnat inkubatorer med finansiering från regionutvecklingsnämnden
- Andel företag som upplever att företagsstöd från Västra Götalandsregionen har bidragit till ökad konkurrenskraft
- Antal nya företag och nya idéer inom social ekonomi som främjar social innovation i projekt/verksamheter som får stöd av regionutvecklingsnämnden

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av nämndens måluppfyllelse.

Måluppfyllelse prioriterade mål 2020–2022

Måluppfyllelsen för det prioriterade målet Fler i arbete genom bättre matchning följs med registerdata med ett års eftersläpning vilket visar oförändrad målstatus 2018–2019 med en förvärvsfrekvens på 80% samt en matchningsgrad på 80%. Nämnden har via alternativ beräkningsmodell konstaterat att antal sysselsatta minskat med 3 % kvartal 3 år 2020 jämfört med motsvarande period 2019. Nämnden anger att den minskade sysselsättningen under året märks även genom att arbetslösheten har ökat, från 6,7 procent i början på året till 8,4 procent i början på 2021. Snabbast ökning skedde under perioden april-juni, och som högst låg arbetslösheten på 8,8 procent i slutet av sommaren. Sedan skedde en minskning under hösten, undantaget slutet av december då arbetslösheten återigen började öka. Totalt är ca 16 500 fler arbetslösa i Västra Götaland i början på 2021 än som var det i början på 2020. Antal varsel i Västra Götaland under året var knappt 22 000, vilket är ungefär lika många som under finanskrisen 2008–2009. Även i Sverige totalt var antalet varsel under 2020 i ungefär samma storleksordning som under åren 2008–2009. Matchningsgraden är oförändrad mellan 2017 och 2018, dock har antalet sysselsatta ökat mellan åren så antalet matchade har ökat, men eftersom antalet sysselsatta också ökat blir det ingen förändring av matchningsgraden.

Måluppfyllelsen för det prioriterade målet Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik, visar oförändrad målstatus. Målet värderas utifrån statlig tilldelning till regionalt prioriterad transportinfrastruktur inom ram för nationella plan för transportinfrastrukturen, samt regional plan för transportinfrastrukturen. Västra Götalandsregionen är ansvarig för att upprättare för den regionala planen, finansieringen av planen sker av staten där regionen kan skjuta till extra medel för att påverka prioriteringar och tidplan för planens genomförande. Planerna revideras vart fjärde år och beslutas av regionfullmäktige, beredningen av planen sker av regionstyrelsens (med länsråd i beredning för hållbar utveckling) och regionutvecklingsnämnden.

Under 2020 påbörjades revidering av de båda planerna utifrån planeringsförutsättningar som anges dels av regeringen dels i regionfullmäktiges tidigare beslut om mål på området. Under 2020 har ett arbete pågått med att revidera regionala målbilder i samråd med länets kommuner. Trafikverket ansvarar för att breda fram förslag på nationell plan enligt regeringens direktiv. Trafikverket ska beakta regionala prioriteringar i beredningen av förslaget. Regionen bedriver ett systematiskt kommunikations och påverkansarbetet för att förankra regionala behov i statens planeringsprocess.

I oktober 2020 presenterade Trafikverket sitt nationella inriktningsunderlag där flera av regionens påverkansfrågor har beaktats och lyfts, men också tydliga signaler om otillräckliga medel för det behov som regionerna lyft. Nämnden har i samverkan med regionstyrelsen under 2020 stärkt Västra Götalandsregionens målarbete på området med kommunikations- och påverkansinsatser för att föra fram regionala behov till statlig nivå. Nämnden har även inom ram för kommunikation och påverkansinsatser agerat för att Trafikverkets planprocess i ökad grad ska beakta infrastrukturåtgärder som är beteendepåverkande och åtgärder som rör optimering av redan befintlig transportinfrastruktur för att på så sätt nå en hållbar utveckling av transportinfrastrukturen som även är kostnadseffektiv i linje med de nationella transportpolitiska målen och motsvarande regionala mål.

Inom nu gällande regionala transportinfrastrukturplan pågår insatser för stärkt transportinfrastruktur. Som angivits ovan finansierar regional transportinfrastrukturplan av staten, där fullmäktige 2020 tillskjutit extra regionala medel till planen på 70 mnkr. Medlen ska förstärka åtgärder i transportinfrastrukturplanen på förutbestämda områden. Regionutvecklingsnämnden ansvarar för medlen samt för beställning av åtgärder av utföraren Trafikverket. Trafikverket har i årets verksamhet inte kunnat upparbeta medlen enligt plan. Regionutvecklingsnämnden har därför tagit förnyade beslut om medlen för att utveckla infrastrukturen, dels tilldelat 20 mnkr till en ny överlämningsbangård i Skaraborg Logistic Center, samt dels tilldelat Trafikverket medfinansiering av regionala cykelvägar. Det finns ett stort behov av cykelvägar och tidigare budgeterade medel har inte motsvarat behoven från kommunal nivå. Satsningarna är i linje med den inriktning som regionstyrelsen antagit. Kvarstående 35 mnkr av de riktade medlen kan inte upparbetas och återförs till moderförvaltningen.

Nämnden har under 2020 inlett ett arbete för att stärka den systematiska årliga uppföljningen av transportinfrastrukturplanen och de beställningar av åtgärder som lagts på utföraren Trafikverket inom ram för fullmäktiges extra medel till planen. Revisionen har i tidigare års

granskning² fört dialog med regionutvecklingsnämndens presidium samt ansvariga tjänsteman i om problematiken att upparbeta medlen enligt plan. Revisionen kommer att följa den fortsatta beredningen i ärendet under 2021.

Nämnden når inte det prioriterade målet Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska. Målet mäts i utsläpp av klimatgasen koldioxid (ton /år). Revisionen har följt nämndens målstyrning i tidigare års grundläggande granskning³ och fört dialog med nämndens presidium och förvaltning om målet, där det råder en ömsesidig uppfattning om att det finns en problematik med nämndens rådighet på målområdet utifrån nu gällande målindikator. Det är revisionens bedömning att nämndens bedriver ett långsiktigt ändamålsenligt målarbete på området vilket inte direkt och tydligt kan utläsas i målindikatorn mängd koldioxidutsläpp per år.

Nämndens målarbete med miljömålet sker i samverkan mellan nämnden (Västra Götalandsregionen) och privata och offentliga aktörer i territoriet, med koppling till akademien. Målarbetet sker på policynivå genom strategier och påverkansarbete samt genom konkreta utvecklingsåtgärder med externa aktörer. Nämnden ingår i utvecklingsåtgärder med resurser, kunskap och en processtödande roll.

Målarbetet vad gäller policy och påverkan sker genom att nämnden driver frågor inför nationell och EU-nivå. Nämnden har inom ram för sina utvecklingsåtgärder 2020, i linje med tidigare år, fokuserat på omställningen mot en hållbar industri samt insatser för en hållbar omställning av gods och persontransporter genom bland annat ökad elektrifiering och effektivare transportsystem. Nämnden har även i beredningen av den nya regionala utvecklingsstrategin för hållbar regional utveckling 2021 – 2030 haft en tydlig utgångspunkt i FN:s globala mål för hållbar utveckling ekonomiskt, socialt och miljömässigt (Agenda 2030) samt regeringens reformagenda utifrån Agenda 2030 och EU:s långsiktiga mål för hållbar utveckling (Eus långtidsbudget och strategin The Green Deal).

Måluppfyllelse nämndens egna mål Fler och växande företag

Nämnden når i allt väsentligt men inte helt upp till målet Fler nya och fler växande företag. Fler och växande företag är ett av regionutvecklingsnämndens kärnuppdrag och genomförs inom ramen för både branschspecifika program och programmen för entreprenörskap, små och medelstora företag och social ekonomi. Målarbetet är långsiktigt och känsligt för konjunktursvängningar samt strukturella förändringar inom näringslivet. Tidigare utvärderingar på målområdet ger stöd för nämndens målarbete. Under 2020 har covid-19-pandemin haft stor inverkan på regionens näringsliv. Nämnden har under året anpassat sin styrning på målområdet för att motverka pandemins negativa effekter. Målarbetet har skett i löpande dialog med näringslivet och det statliga målarbetet på området. Nämnden har till exempel tilldelat extra anslag Almi företagspartner Väst AB (ett regionalt kreditinstitut som är markandskompletterande för krediter till små och medelstora tillväxtföretag) för att stärka Almis rådgivande roll till företag i kris samt låneverksamhet. Extra anslag gavs

² Årsrapport 2019 Regionutvecklingsnämnden REV 2019–00095.

³ Dito.

också till andra organisationer med rådgivning till företag såsom Connect Väst, företagsakuter och regionalt exportcentrum. Nämnden har även inom ram för Västra Götalandsregionens olika företagsstöd bedrivit ett aktivt målarbete under pandemin med nya erbjudanden till företag.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att regionutvecklingsnämndens måluppfyllelse överensstämmer och är rimlig utifrån regionfullmäktiges krav på nämnden i beslut om mål och uppdrag i budget, ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 inneburit.

Rekommendationer

Inga rekommendationer ges.

Verksamhetsstyrning

Revisionsenheten har granskat nämndens målstyrning utifrån krav på nämnden i lag och i regionfullmäktiges styrande beslut om nämndens uppgift, mål och uppdrag. Syftet med granskningen av nämndens målstyrning är att bedöma om nämnden har säkerställt en ändamålsenlig målstyrning, ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 inneburit, genom att bedöma om:

- Nämnden upprättat en detaljbudget som svarar mot reglemente och regionfullmäktiges beslut om budget (mål och uppdrag).
- Nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget⁴.
- Nämndens detaljbudget skapar förutsättningar för en ändamålsenlig målstyrning, uppföljning och åiterrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden, samt från nämnden till regionfullmäktige.
- Nämndens uppföljning och åiterrapportering av verksamhet under året i rimlig grad är ändamålsenlig och tillräcklig utifrån nämndens ansvar i reglemente.

Vår granskning av nämndens målstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- Att den omfattar samtliga för nämnden relevanta RF-mål och fokusområden och att de vid behov omformulerats så att de utgår från nämndens specifika uppdrag och ansvar
- Att målen brutits ned så att de blir meningsfulla i styrningen av verksamheten
- Att nämnden och förvaltningsledningen faktiskt följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse

⁴ Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av RS 2019-06-25 (Dnr: RS 2019-02873).

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av nämndens verksamhetsstyrning.

Nämndens styrning utgår från detaljbudget som beskriver ett urval av regionfullmäktiges mål och fokusområden samt anger ett mål nämnden format för egen del i linje med fullmäktiges mål. Nämndens målstyrning är kopplad till nämndens systemansvar samt i beställaransvar. Målen har brutits ned i målaktiviteter samt har målindikatorer samt är budgeterade.

Som komplement till nämndens detaljbudget sker målstyrning genom ett antal fleråriga program för hållbar regional tillväxt och utveckling, samt genom årliga beställaruppdrag till utförarstyrelser och årliga verksamhetsbidrag till externa verksamheter och fleråriga stöd till projekt och företagsstöd.

Programstyrningen sker via fleråriga program för hållbar regional utveckling⁵ vilka nämnden tagit fram och fastställt med utgångspunkt i regionfullmäktiges långsiktiga mål för en hållbar regional utveckling, dvs fullmäktiges budgetmål och Västra Götaland 2020 - strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020(VG2020), men även fullmäktiges riktlinjer (policys, strategier, planer) i övrigt inom politikområdet regional hållbar utveckling tex avseende miljö/klimat, transportsystemet, transportinfrastruktur, kultur och social hållbarhet. Programmen är anger mål och målindikatorer, målgrupper samt inriktning och prioritering för beslut av stöd till regionala tillväxt- och utvecklingsinsatser.

Nämndens beslutar i samband med beredning och beslut om detaljbudget om uppdrag till Västra Götalandsregionens utförarstyrelser och bolag samt om årliga verksamhetsuppdrag till externa verksamheter. Uppdragen och verksamhetsstöd ställs utifrån en årlig dialog med utförare om utförarverksamhetens utfall tidigare år, förutsättningar i nuläget och framåtsyftat om regionala utvecklingsmål på området. Dialogen förs mellan nämndens presidium och utförarstyrelse samt bolagsledning gällande bolag. Dialog förs mellan koncernkontoret, koncernstab regional utveckling och aktörer som är aktuella för verksamhetsstödet. Nämnden beslutar löpande under året om stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt och stöd till företagande. Nämndens beslut sker utifrån fastställda måldokument och beslutade inriktningar, dvs utifrån nämndens detaljbudget, program för hållbar regional utveckling samt särskilda nämndbeslut, samt gällande företagsstöd i tillägg utifrån statlig styrning.

Nämnden har en löpande systematisk uppföljning av ekonomi- och målstyrning under året för egen del, vilken delvis utgörs av delårs- och årsboksluten inom ram för regionfullmäktiges budgetstyrning. Inom nämndens förvaltningsstöd koncernkontoret,

⁵ Program för hållbar utveckling: [Cirkulärt mode och hållbara miljöer](#), [Entreprenörskap och nyföretagande](#), [Hållbar energi och bioinnovation](#), [Hållbara maritima näringar](#), [Hållbara transporter](#), [Internationella forsknings- och innovationssamarbeten](#), [Kulturella och kreativa näringar](#), [Life science](#), [Livsmedel och gröna näringar](#), [MoRE & MoRE2020](#), [Regionalt serviceprogram](#), [Små och medelstora företag](#), [Social ekonomi](#), [Utbildning och arbetsmarknad](#)

koncernstab regional utveckling finns en fastställd modell för uppföljning, utvärdering och lärande av målarbetet. Programmen för hållbar regional utveckling och uppdragen till utförarstyrelser samt verksamhetsbidrag till externa samt projektstöd och företagsstöd följs upp årligen som en del av nämndens detaljbudgetprocess. Varje projekt följs upp löpande under året samt vid projektavslut. Projekt följs upp ackumulerat för insatsområden som en del av nämndens budgetuppföljning. Nämndens företagsstöd följs löpande under året enligt fastställd process och särskilda villkor formulerade av staten. Program, uppdrag, verksamhetsstöd, företagsstöd utvärderas med regelbundenhet, större strategiska projekt utvärderas.

Nämndens målstyrning stöds av systematiska regionala analyser, uppföljningar och utvärderingar av nämndens insatser och inom nämndens ansvarsområden. Målstyrningen sker även via systematisk omvärldsbevakning och påverkansarbetet genom nätverk och formella forum på politisk och tjänstemannanivå inom offentlig sektor på lokal, nationell, interregional och EU-nivå samt i nätverk/forum med näringslivet och den ideella sektorn.

Nämnden beslutade i samband med budget 2020 om uppdrag till förvaltningen att utveckla och stärka om att stärka nämndens struktur för målstyrning. Uppdraget är utfört och har resulterat i nämndbeslut. Uppdraget har inneburit nya delprocesser i nämndens målstyrning och detaljbudgetprocess bland annat en stärkt resultatorientering bedömning och prövning av verksamhetsbidrag och projektstöd. Utvecklingsarbetet kommer att fortgå under 2021.

Nämnden har under 2020 inlett ett arbete för att stärka den systematiska årliga uppföljningen av transportinfrastrukturplanen och de beställningar av åtgärder som lagts på utföraren Trafikverket inom ram för fullmäktiges extra medel till planen. Revisionen har i tidigare års granskning⁶ fört dialog med regionutvecklingsnämndens presidium samt ansvariga tjänsteman i om problematiken att upparbeta medlen enligt plan. Revisionen kommer att följa den fortsatta beredningen i ärendet under 2021.

Nämndens styrning under Covid-19-pandemin

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 och effekterna på samhället har slagit hårt mot det regionala näringslivet, arbetsmarknaden och kultur- och föreningsliv. Nämndens målarbete har påverkats av pandemin i väsentlig grad. Nämnden har under pandemin säkerställt en aktiv budgetstyrning, uppföljning och analys inom sitt verksamhetsansvar. Nämnden har en systematisk omvärldsbevakning och dialog med nämndens intressenter regionalt. Nämnden har under året fört en löpande dialog med stat om pandemins inverkan på den regionala utvecklingen och vilka behov av insatser som föreligger för att mildra pandemins effekter. Regionutvecklingsnämnden har under pandemin säkerställt en aktiv uppföljning och analys inom sitt verksamhetsansvar som omfattar mätningar och prognoser av konjunkturen och företagsklimat, arbetsmarknad och sysselsättning, demografi.

Nämnden har beslutat om insatser för att mildra pandemins effekter, med grund i nämndens ordinarie målstyrning för en regional utveckling exempelvis inom redan beslutade uppdrag, verksamhetsstöd och projekt. Nämnden har bland annat beslutat om insatser för att påskynda digitaliseringen i omställningen av industrin, utveckling- och

⁶ Årsrapport 2019 Regionutvecklingsnämnden REV 2019–00095.

omställning av kompetens för att stärka matchningen mellan kompetensutbudet och arbetsmarknadens efterfrågan, krisrådgivning till företag. Beslut har fattats om förändrad styrning av projektverksamheten, vilket innebär en möjlighet till avsteg från villkor i redan beslutade projekt för de projekt som drabbas av pandemin. Beslutet har omprövats under året i förhållande till pandemins utveckling men kvarstår fortsatt även in på verksamhetsår 2021.

Regionutvecklingsnämnden har säkerställt att beslut som är att hänföra helt eller delvis till Covid-19 är spårbara och möjliga att analysera visavi nämndens mål. Bedömning av effekterna av dessa insatser kan ske när uppföljning skett, fler insatser är fortsatt pågående. Nämndens insatser har skett mot bakgrund av erfarenheter i tidigare kriser tex SAAB-krisen och finanskrisen 2008–2010, samt utifrån regionala nulägesanalyser samt med grund i dialog med regionala intressenter och stat.

Nämnden har gjort en förnyad riskanalys med kontroll för risk av oegentligheter i stöd. Förvaltningen har utbildats i hur oegentligheter kan förebyggas inom stödverksamheten.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att nämnden har säkerställt en ändamålsenlig målstyrning, ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 inneburit. Nämnden upprättat en detaljbudget som svarar mot reglemente och regionfullmäktiges beslut om budget (mål och uppdrag). Nämnden följer regionstyrelsens riktlinjer för hur nämnder och styrelser ska upprätta detaljbudget⁷. Nämndens detaljbudget skapar förutsättningar för en ändamålsenlig målstyrning, uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi under året till nämnden, samt från nämnden till regionfullmäktige. Nämndens uppföljning och återrapportering av verksamhet under året i rimlig grad är ändamålsenlig och tillräcklig utifrån nämndens ansvar i reglemente.

Rekommendationer

Inga rekommendationer ges

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av nämndens interna styrning och kontroll. Inledningsvis beskrivs nämndens styrmiljö, styrdokument och formalia. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Nämnden ansvarar enligt kommunallag och regionfullmäktiges beslut om reglementen och policy för styrning för att tillse att verksamheten bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Revisionen har 2020 granskat om nämndens interna kontroll är tillräcklig ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat. Granskningen har fokus på mål och uppdrag inom nämndens kärnprocesser för att bedöma om nämnden har utformat ett system för den interna

⁷ Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av RS 2019-06-25 (Dnr: RS 2019-02873).

kontrollen som i tillräcklig utsträckning hanterar risken för brister i nämndens styrning och uppföljning samt säkerställt att detta system genomförs.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Den interna kontrollen skall komplettera nämndens styrsystem för målstyrning. Årets grundläggande granskning har visat att nämnden har god kännedom om sin kontrollmiljö och i allt väsentligt har en ändamålsenlig målstyrning enligt lag på nämndens kärnområden, regionfullmäktiges reglemente samt prioriterade mål i budget till nämndens, samt enligt regionstyrelsens anvisningar samt utifrån nämndens egen styrning i detaljbudget.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av nämndens interna styrning och kontroll:

Nämndens interna kontrollsystem utgår från nämndens sätt att styra och följa upp sin verksamhet och består av flera sammanlänkade delar. Dels nämndens process med intern kontrollplan 2020, dels uttryckt i det kontrollsystem som finns som en del i nämndens målstyrning och uppföljning, instruktion till ansvarig tjänsteperson, delegeringsordning dels tex villkorsbrev från regeringen för nämndens hantering av statliga medel till insatser för företagande. Nämndens målstyrning och uppföljning styrs och kontrolleras av beredningsrutiner inom nämndens målområden tex modell för uppföljning utvärdering och lärande, beredningsrutiner för projektstöd, verksamhetsstöd och beställaruppdrag, koncernkontorets gemensamma beredningsrutiner till grund för förvaltningsstödet till nämnder och styrelse. Kontrollsystemet utgörs även av nämndens systematiska och löpande omvärldsbevakning och informationsinhämtning inom dess målområden avseende kontrollmiljö, dels av nämndens beslutade verksamhet utifrån ansvar och mål. Kontrollsystemet vilar även på systematiska uppföljningar och utvärderingar av målarbetet. Detta kontrollsystem har en motsvarande förvaltningsdimension.

Nämnden har under året reviderat den interna kontrollen med anledning av covid-19-pandemin. Nämnden har gjort en förnyad riskanalys med kontroll för risk av oegentligheter i stöd. Förvaltningen har utbildats i hur oegentligheter kan förebyggas inom stödverksamheten.

Nämnden har under 2020 inlett ett arbete för att stärka den systematiska årliga uppföljningen av transportinfrastrukturplanen och de beställningar av åtgärder som lagts på utföraren Trafikverket inom ram för fullmäktiges extra medel till planen.

Nämnden beslutade i samband med budget 2020 om uppdrag till förvaltningen att utveckla och stärka om att stärka nämndens struktur för målstyrning. Uppdraget är utfört och har resulterat i nämndbeslut. Uppdraget har inneburit nya delprocesser i nämndens målstyrning och detaljbudgetprocess bland annat en stärkt resultatorientering bedömning och prövning av verksamhetsbidrag och projektstöd. Utvecklingsarbetet kommer att fortgå under 2021.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att nämndens interna kontroll är tillräcklig ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat. Nämndens kontrollsystem utgör en integrerad del i

nämndens system för styrning och uppföljning och har ett flerårigt perspektiv som kompletteras med den årliga processen med intern kontrollplan. Nämnden har god kännedom om sin kontrollmiljö samt har utformat ett system för den interna kontrollen avseende sina kärnprocesser som i tillräcklig utsträckning hanterar risken för brister i nämndens styrning och uppföljning. Nämnden har under 2020 i rimlig grad i allt väsentligt säkerställt att detta system genomförts.

Rekommendationer

Inga rekommendationer ges.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

Iakttagelser

Nedan redovisas en bedömning av om tidigare ställda rekommendationer till nämnden är omhändertagna (Ja/Delvis/Nej).

Bedömningen är att regionutvecklingsnämnden har omhändertagit samtliga ställda rekommendationer 2018 och 2019 från revisionen, genom att inleda ett arbete för att stärka styrning, uppföljning och kontroll på de aktuella områdena, arbete är fortsatt pågående.

Lämnade rekommendationer	Omhändertagen
Ange år	
Nämndens målstyrning, 2019: Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att förtydliga sitt systemägaransvar i beredning och beslutsprocess av övergripande strategier vad gäller <i>regional utvecklingsstrategi</i> samt <i>regional plan för transportinfrastrukturen</i> .	Ja. Nämnden arbetar med frågan inom ram för intern kontrollplan 2021.
Nämnden målstyrning, 2019: Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att förtydliga målstyrningen inom sitt beställaransvar (i beredning och beslutsprocess som beställare) till Trafikverket avseende investeringsobjekt i <i>regional transportinfrastrukturplan 2018–2029</i> .	Ja. Nämnden har 2020 inlett arbetet med en stärkt uppföljning.
Nämndens måluppföljning och måluppfyllelse, 2019: Regionutvecklingsnämnden rekommenderas stärka sin egen uppföljning och kontroll samt nämndens årsrapportering till fullmäktige av mål, fokusområden och nämndens egna mål genom tydligare redovisningen av konsekvenser vid målavvikelser.	Ja. Nämnden har stärkt uppföljningen.

Nämndens interna kontroll 2019: Regionutvecklingsnämnden har i sitt reglemente ett systemägaransvar på området regional utveckling. Nämndens bör stärka den interna kontrollen som systemägare vad gäller formellt ansvar och mandat i beredning och beslutsprocess av övergripande strategier vad gäller <i>regional utvecklingsstrategi</i> samt <i>regional plan för transportinfrastrukturen</i> .	Ja. Nämnden arbetar med frågan inom ram för intern kontrollplan 2021.
Nämndens interna kontroll, 2019: Regionutvecklingsnämnden har i sitt reglemente ett beställaransvar på området regional utveckling. Nämndens bör stärka den interna kontrollen som beställare vad gäller formellt ansvar och mandat i beredning och beslutsprocess som beställare till Trafikverket avseende åtgärder inom <i>regional transportinfrastrukturplan 2018–2029</i> .	Ja. Nämnden har 2020 inlett arbetet med en stärkt uppföljning
Räkenskapsrevision 2019. Kvarstående noteringar från granskning av delårsbokslut och intern kontroll 2019. Inga noteringar från delårsbokslutet eller den interna kontrollen har framkommit.	Ja.
Nämndens interna kontroll av avvikelser i projektstöd, 2018: Rekommendation 4 avvikelshantering projektstöd. Revisionen har i grundläggande granskning 2019 av nämndens styrning, uppföljning och kontroll gjort bedömningen att nämnden rekommendationer är under åtgärdande, nämnden är medveten om frågan och arbetar med att möta risken med systematiska åtgärder. Rekommendationen kvarstår och kommer att följas i 2020 års grundläggande granskning av nämnden. Se nämndens bedömning i årsrapport 2019 utifrån granskning av nämndens måluppföljning och måluppfyllelse samt granskning av intern kontroll.	Ja. Nämnden har 2020 inlett ett arbete att stärka den interna kontrollen mot oegentligheter i stödverksamheten. Arbetet pågår fortsatt att stärka interna kontrollen av projektuppföljning.

Rekommendationer

Inga rekommendationer ges.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av konsultbyrån PwC och innefattar följande delar;

- Översiktlig granskning av delårsrapport per augusti år 2020.
- Löpande redovisningsrutiner
- Årsbokslut 2020.

Nedan visas resultatet av granskningen.

Iakttagelser

Översiktlig granskning av delårsrapport

Regionutvecklingsnämnden visar för perioden ett resultat om +60,8 mnkr per augusti och en budgetavvikelse på -35,5 mnkr. I budget 2020 har nämnden tillförts 70 mnkr från regionfullmäktige för att genomföra åtgärder inom infrastrukturområdet.

- Nämnden prognostiserar en budgetavvikelse på +35 mnkr för helåret till följd av ej utnyttjade infrastrukturmedel.
- Med anledning av den rådande covid-19-pandemin har nämnden, inom sin ram, omprioriterat projektmedel till insatser som kan minska den negativa påverkan på regionens näringsliv och arbetsmarknad.

Löpande redovisningsrutiner

PwC har utfört revision av regionutvecklingsnämndens interna kontroll i processer som bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen. Granskningen har avgränsats till väsentliga aspekter och är inte av sådan omfattning att den täcker in samtliga eventuella svagheter i rutiner för intern kontroll. Granskning har skett av bokslutsprocess, inköpsprocess, projektförfinansiering, övriga iakttagelser.

Nämndens interna kontroll av bokslutsprocessen (rutiner, arbetssätt och ansvarsfördelning).

Regionutvecklingsnämndens bokslut sker i Västra Götalandsregionens gemensamma ekonomisystem Raindance. Regionservice (servicenämndens förvaltning) utför tjänster avseende löpande redovisning, rapportering och bokslut på förhand till övriga nämnder och styrelser enligt fördefinierat och överenskommet gränssnitt. Servicenämndens interna bokslutsarbete följer Västra Götalandsregionens centrala tidplan. Efter att månadsperioden är stängd sker en genomgång av de uppbokningar/justeringar som gjorts samband med det senaste månadsbokslutet. Fakturor över 50 tkr kontrolleras för att säkerställa att fakturan har bokats mot rätt konto och rätt period.

Kontoavstämningar och kontroll genom kontospecifikationer genomförs löpande. Enligt den centrala tidplanen ska varje förvaltning genomföra en första inläsning av respektive balans- och resultaträkningar till koncernkontosystemet Cognos Controller från Raindance. Sedan stäms interna mellanhavanden av och differenser överstigande 100 tkr utreds vidare och rättas genom kompletterande ombokningar. Vid slutstängning av balans- och resultaträkning genomförs slutlig inrapportering till Cognos Controller och sedan stängs perioden i Raindance. Det genomförs även en slutlig kontoavstämning och upprättande av kontospecifikationer. Bokslutsmaterial tas fram i augusti och december för kommande revision. Information i form av finansiella rapporter länkas till uppföljningsverktyget Plan och Styr.

Intern kontroll av inköpsprocessen

Västra Götalandsregionen använder sig av två system för fakturahantering i form av Raindance fakturaportal och Visma Proceedo (Marknadsplatsen 2.0). I Raindance fakturaportal hanteras huvudsakligen interna fakturor samt fakturor med patientuppgifter. I Visma Proceedo hanteras övriga fakturor. Dessa två system stödjer verksamheterna för att säkerställa att inköp görs på rätt avtal samt att beställningar och leverantörsfakturor atteras av rätt person. Inköp görs lokalt av respektive förvaltning och de ansvarar även för att regionens policys och riktlinjer följs vid inköpen. Förvaltningarna kontrollerar inköpen genom attest av beställning, leveranskvittering, samt kontroll- och slutattest av leverantörsfaktura i Raindance och Visma Proceedo. Räkenskapsinformation från dessa system förs automatiskt över till huvudboken och leverantörsreskontran i Raindance. I ekonomisystemet Raindance finns ett gemensamt leverantörsregister som används av samtliga förvaltningar. Servicenämnden har ett samordnande ansvar för upplägg och vidare administration och kontroller av leverantörer i detta register. Regionservice ansvarar för de utbetalningar (Utbetalningsjournal svensk, Utbetalningsjournal utland och internetbetalning) som sker via regionens gemensamma leverantörsreskontra.

Utifrån riktlinje för attest och utanordning (beslutad av regionstyrelsen 2017-11-07) ska det finnas beloppsgränser för attest. Vid genomförd granskning av inköpsprocessen hos Regionutvecklingsnämnden har vi noterat att det inte finns beloppsgränser för attest.

Intern kontroll av projektfinansiering

Regionutvecklingsnämnden har enligt reglemente ansvar att finansiera och på annat sätt bidra med utvecklingsstöd för att stödja en långsiktig utveckling av Västra Götaland. Nämnden anger inriktningen och prioritering av insatser för det regionala utvecklingsarbetet genom olika program som har koppling till den regionala utvecklingsstrategin. Genom programmen finns det en budget som kan sökas av olika målgrupper. Västra Götalandsregionens huvudinriktning är att medfinansiera projekt med högst 50 procent av den totala projektkostnaden. Projektbeslut som avser finansiering till externa projektägare bokförs vid beslutstillfället genom en avsättning. Regionutvecklingsnämnden har beslutat om riktlinjer för ärendeberedning. Utöver nämndens riktlinjer finns det allmänna villkor som bland annat reglerar omprövning av beslut, redovisning och utbetalning av medel.

Årsbokslut

Resultaträkning

Regionutvecklingsnämndens ram används till stor del till verksamhetsbidrag och uppdrag till egenägda bolag och förvaltningar. Bidragen till dessa betalas ut månadsvis. Den andra stora delen av budgetramen används till externa och interna projektägare där nämnden har möjlighet att anpassa beslut till budget. Regionutvecklingsnämnden redovisar ett positivt resultat på 38,1 mnkr för år 2020. I budget 2020 har nämnden tillförts 70 mnkr från regionfullmäktige för att genomföra åtgärder inom infrastrukturområdet. Enligt tidigare beslut ska dessa riktas till att förstärka potter i den regionala transportinfrastrukturplanen.

Trafikverket har meddelat att för smärreåtgärder och mindre vägnät kommer de inte kunna upparbeta dessa medel. Vi har ej identifierat några felaktigheter i resultaträkningen.

Balansräkning

Vi har ej noterat några felaktigheter i regionutvecklingsnämndens balansräkning. Totalt har tillgångssidan minskat mot föregående år vilket förklaras av att likvidkontot minskat. Vi har ej noterat några felaktigheter under eget kapital och skulder i balansräkningen. Förändringen beror främst på ett lämnade bokslutsspecifikationer som påverkar det egna kapitalet.

Bedömning

Löpande redovisningsrutiner

Granskning har skett av regionutvecklingsnämndens interna kontroll av; bokslutsprocess, inköpsprocess, projektfinansiering. Bedömningen är att nämndens interna kontroll av bokslutsprocessen fungera tillfredsställande. Bedömningen är att nämnden bör stäkra den interna kontrollen av inköpsprocessen genom beloppsgränser för attest. Bedömningen är att nämndens interna kontroll av projektfinansiering fungerar tillfredsställande.

Delårsbokslut

Det har vid vår granskning av delårsbokslutet per augusti 2020 inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser mellan nämndens prognos och faktiskt utfall.

Årsbokslut

Bedömningen är att regionutvecklingsnämndens årsbokslut en i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av resultat och finansiella ställning per den 31 december 2020 enligt lag om kommunal bokföring och redovisning.

Moment som ej utförts i enlighet med revisionsverksamhetens revisionsinstruktioner och som därmed inte påverkat vårt uttalande

- Årsrapport; Granskning av årsrapport avser endast de områden som revisionskontoret angett i revisionsinstruktioner.
- Granskning av måluppfyllelse kopplad till god ekonomisk hushållning utförs inte enligt SKYREVs vägledning granskning av årsredovisning.

Rekommendationer

Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen av inköpsprocessen genom att se över möjligheten att införa beloppsgränser vid beslutsattest.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Bedömning

För verksamhetsåret 2020 ges för regionutvecklingsnämnden följande sammanfattande bedömning:

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Nämnden har granskats och bedömts utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och nämndens reglemente. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende regionutvecklingsnämnden. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av regionutvecklingsnämnden bedömer revisionsenheten att verksamheten i allt väsentligt bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll, ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat.

Inom ram för räkenskapsrevisionen har noterats att regionutvecklingsnämnden ej säkerställt att riktlinje för attest och utanordning (beslutad av regionstyrelsen 2017-11-07) följs i avseende fastställda beloppsgränser i nämndens beslut om attestträtt inom inköpsprocessen.

Bedömningen är även att regionutvecklingsnämnden har omhändertagit samtliga ställda rekommendationer 2018 och 2019 från revisionen, genom att inleda ett arbete för att stärka styrning, uppföljning och kontroll på de aktuella områdena, arbete är fortsatt pågående.

Rekommendationer

För verksamhetsåret 2020 ges följande rekommendation:

- Regionutvecklingsnämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen av inköpsprocessen genom att se över möjligheten att införa beloppsgränser vid beslutsattest.

Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier

Nämnden granskas och bedöms utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och nämndens reglemente. Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna tydliggör den norm eller referens som revisorernas iakttagelser bedöms mot.

Årets granskning av regionutvecklingsnämnden utgår från följande revisionskriterier:

- Kommunallagen (2017:725)
- Förvaltningslagen (2019:900)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- RF:s budget 2020, beslutad av regionfullmäktige 2019-06-10 (Dnr: RS 2019–03241).
- Reglemente, beslutad av regionfullmäktige 2019-06-10 – 11 § 138 (Dnr: RS 2018–03535)
- Delegeringsordning, beslutad av regionutvecklingsnämnden 2020-02-20 § 28 (Dnr: RUN 2020–00027)
- Policy för styrning, beslutad av regionfullmäktige 2019-05-28 (Dnr: RS 2019–02491)
- Vägledning för nämnders och styrelser arbete, beslutad av regionstyrelsen 2017-12-12 (Dnr: RS 2017–04735)
- Regionens ärendehandbok beslutad av regiondirektören 2017-06-26 (Dnr: RS 2017–02773).
- Riktlinje för god ekonomisk hushållning, beslutad av regionstyrelsen 2020-05-12 (Dnr: RS 2019–06176)
- Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av regionstyrelsen 2019-06-25 (Dnr: RS 2019–02873)
- Rutin uppföljning 2020, beslutad av ekonomidirektören 2020-11-17
- Detaljanvisning årsbokslut 2020 på intranätet
- Regionens ekonomihandbok på intranätet
- Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar
- Västra Götaland 2020 - strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014–2020, regionfullmäktige 2013.

Regionutvecklingsnämndens reglemente, beslutad av regionfullmäktige 2019-06-10--11, § 138 (Dnr: RS 2018–03535) anger att nämndens uppgifter och ansvar är:

- Regionutvecklingsnämnden är Västra Götalandsregionens ledande politiska organ inom regional utveckling. Nämnden är systemägare inom regional utveckling och ska fullgöra de uppgifter som följer av Västra Götalandsregionens ansvar för den regionala utvecklingen samt de mål och den inriktning som regionfullmäktige och regionstyrelsen anger.

Nämnden ger uppdrag till Västra Götalandsregionens utförare och andra utförare inom området.

- Regionstyrelsen ansvarar för det övergripande samrådet med länets kommuner, regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden och kollektivtrafiknämnden inom området hållbar utveckling. Samrådet sker inom beredningen för hållbar utveckling.
- Regionfullmäktige utser styrelser för drift, förvaltning och utveckling av verksamheten inom angivna ansvarsområden. Styrelsernas arbete sker enligt de mål och anvisningar som anges av regionfullmäktige och regionstyrelsen samt utifrån uppdrag som ges av regionutvecklingsnämnden.

Regionutvecklingsnämndens uppgifter

1 § Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde

- a) följa vad som anges i lag eller annan författning
- b) följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra
- c) verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.
- d) följa anvisningar som regionstyrelsen lämnar i sin roll att samordna och ha uppsikt över Västra Götalandsregionens verksamheter

Regionutvecklingsnämndens systemägaruppdrag

2 § Regionutvecklingsnämnden är Västra Götalandsregionens ledande politiska organ med ansvar för strategiska regionala utvecklingsfrågor ur ett regionövergripande systemperspektiv. Regionutvecklingsnämndens huvudsakliga verksamhetsområde är näringsliv, turism, utbildning och forskning och utveckling samt infrastrukturplanering. Regionutvecklingsnämnden ska:

- a) fullgöra de uppgifter som följer av Västra Götalandsregionens ansvar för regional utveckling.
- b) ansvara för att genomföra fullmäktiges fastställda mål och inriktningar för regional utveckling
- c) bevaka och initiera långsiktiga utvecklings- och inriktningsfrågor samt strategier inom nämndens ansvarsområde
- d) utforma förslag till regional utvecklingsstrategi
- e) hantera infrastruktur- och utvecklingsfrågor ur ett helhetsperspektiv
- f) medverka i åtgärder för att främja sysselsättning, kompetensförsörjning och hållbar utveckling inom näringslivet i Västra Götaland
- g) medverka i och bidra till strategisk planering för Västra Götaland
- h) verka för forskning och utveckling inom regional utveckling
- i) företräda Västra Götalandsregionen vid samverkan med internationella, nationella och regionala organisationer och myndigheter i regionala

utvecklingsfrågor om frågorna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

j) företräda Västra Götalandsregionen gentemot statliga myndigheter i regionala utvecklingsfrågor samt besluta om yttranden inom det regionala utvecklingsområdet om frågorna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Regionutvecklingsnämnden har ett särskilt ansvar att följa upp och till regionfullmäktige rapportera hur det regionfinansierade arbetet och det statliga uppdraget med regional utveckling i Västra Götalandsregionen svarar upp mot dess övergripande mål.

Regionutvecklingsnämndens beställaruppdrag

3 § Nämnden ansvarar för uppdrag till Västra Götalandsregionens utförarverksamhet samt för finansiering, uppföljning och utvärdering av uppdragen utifrån fastställda måldokument och beslutade inriktningar. Områden för uppdrag:

- a) Naturbruksstyrelsen
- b) Turistrådet Västsverige AB
- c) Film i Väst AB (i samverkan med kulturnämnden)
- d) Dalslands Kanal AB
- e) Stiftelsen Stenebyskolan
- f) Projekt enligt särskilda beslut.

Nämnden ansvarar också för uppdrag, verksamhets- och projektbidrag till andra samarbetsparter inom nämndens verksamhetsområde samt uppföljning och utvärdering av dessa.

I syfte att bredda underlag för olika typer av beslut och stärka samverkan kan nämnden inrätta olika nätverk och arbetsgrupper där representanter för till exempel näringsliv och högskola kan ingå.

Kulturnämnden, miljönämnden, regionutvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnderna ska samverka för en jämställd och jämlik hälsa.

Organisation inom verksamhetsområdet

4 § Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteperson till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter

Bilaga 7a Rapport om årsrapport, PwC, 2021-02-05.